

> Retouradres Postbus 16478 2500 BL Den Haag

Gemeente Middelharnis
t.a.v. het College van B&W
Postbus 1
3240 AA MIDDELHARNIS

Koninginnegracht 25
Den Haag
Postbus 16478
2500 BL Den Haag
www.erfgoedinspectie.nl

Contactpersoon

B. van den Berg

T +31-70-412 4067
berg@erfgoedinspectie.nl
IPC 3500

Onze referentie

EGI/171317

Bijlagen

1

Datum 20 november 2009
Betreft Nagesprek inspectie instandhouding rijksmonumenten gemeente Middelharnis

Geacht college,

Op 26 en 27 november 2007 vond binnen de gemeente Middelharnis de inspectie *Instandhouding Rijksmonumenten* plaats. Op basis van de bevindingen uit de inspectie verscheen in februari 2008 het inspectierapport *Inspectie Instandhouding Rijksmonumenten gemeente Middelharnis*. Volgens afspraak reageerde u op 14 april 2008 met een brief waarin u heeft aangegeven hoe u met de aanbevelingen uit het inspectierapport om wilde gaan.

In het kader van de afronding van deze inspectie, vond op 28 oktober 2009 een nagesprek plaats om de vorderingen van de gemeente met betrekking tot de voorgenomen acties te bespreken.

In de bijlage bij deze brief is het verslag van dat gesprek opgenomen. Het verslag is al eerder via de mail aan u in conceptvorm toegestuurd en door ons aangepast. Deze brief bevat een beknopte samenvatting.

De gemeente Middelharnis is na het verschijnen van het inspectierapport gericht aan de slag gegaan om de voorgenomen verbeteracties te realiseren. Zo zal na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2010 in plaats van de portefeuillehouder monumentenzorg, een onafhankelijke voorzitter van de monumentencommissie worden aangesteld. Ook worden sinds de verschijning van het inspectierapport bij afronding van restauratie- en andere werkzaamheden aan rijksmonumenten standaard revisietekeningen gevraagd. In het kader van de interne kennisdeling gaan de ambtenaren bouw- en woningtoezicht nu standaard mee naar restauraties met de monumentenambtenaar. Ten slotte krijgen nu alle monumenteigenaren van de gemeente Middelharnis een abonnement op de

Monumentenwacht aangeboden teneinde verval van monumenten te voorkomen en het draagvlak voor monumentenzorg te vergroten.

Een en ander moet nog wel worden verankerd in beleid en dat geldt bijvoorbeeld ook voor het inbedden van bouw- en cultuurhistorisch onderzoek binnen de gemeente. De gemeente Middelharnis heeft in haar reactie van 14 april 2008 dan ook uitgesproken een beleidsnota cultuurhistorie op te willen stellen en in het nagesprek is aangegeven dat dit in 2010 zal gebeuren.

Datum

19 november 2009

Onze referentie

Wij gaan ervan uit dat u verder gaat met de voorgenomen acties om de kwaliteit van de monumentenzorg binnen de gemeente te verbeteren. Naar aanleiding van bovenstaande uitwisseling van de stand van zaken komt de Erfgoedinspectie tot de conclusie dat u probeert de processen inzichtelijk en efficiënt te laten verlopen. Er bestaat geen noodzaak om uw gemeente op korte termijn opnieuw te inspecteren. Wel vragen wij u uw beleidsnota na de afronding daarvan in 2010 aan ons toe te sturen.

Met vriendelijke groet,

Drs. J.R.M. Magdelijns
hoofdinspecteur monumenten en archeologie

Erfgoedinspectie

Koninginnegracht 25
Den Haag
Postbus 16478
2500 BL Den Haag
www.erfgoedinspectie.nl

Contactpersoon

engelenhoven@erfgoedinspectie.nl

T +31-70-412-4065
F +31-70-412-4014

Datum

20 november 2009

verslag

Nagesprek met gemeente Middelharnis over de inspectie
instandhouding rijksmonumenten op 28 oktober 2009

Aanwezig:

Gemeente Middelharnis: de heer Van der Velde (hoofd gebiedszaken), de heer De Braber (Coördinator Ruimtelijke Ontwikkeling & Bouw en Woningtoezicht) en de heer Van Rees (medewerker monumentenzorg).

Erfgoedinspectie: de heer Van Engelenhoven (inspecteur), mevrouw Van den Berg (inspecteur).

Algemene opmerkingen:

Mede naar aanleiding van aanbevelingen in het rapport van de Erfgoedinspectie heeft de gemeente Middelharnis besloten een erfgoedbrede beleidsnota op te stellen. BRO heeft hiervoor de opdracht gekregen en inventariseert momenteel samen met de gemeente onderwerpen voor de nota. De nota zal in 2010 worden vastgesteld. Naar verwachting vindt er in 2013 een gemeentelijke herindeling plaats waarbij de vier gemeenten op het eiland Goeree-Overflakkee tot één worden samengevoegd. Dit biedt voor de gemeentelijke monumentenzorg kansen tot verhoging van de professionaliteit. Eénkele van de aanbevelingen in het inspectierapport van de Erfgoedinspectie wil de gemeente dan ook uitvoeren na deze herindeling.

Hieronder volgen de aanbevelingen in het rapport van de Erfgoedinspectie van 14 februari 2008, gevolgd door de bestuurlijke reactie van de gemeente van 14 april 2008 en een toelichting op de huidige stand van zaken zoals besproken op 28 oktober 2009.

Stand van zaken van de aanbevelingen uit het inspectierapport

EFFECTIVITEIT

Onderzoek

Aanbevelingen -1-

Stel criteria vast aan de hand waarvan besloten kan worden tot het laten uitvoeren van bouwhistorisch onderzoek en/of historisch kleuronderzoek bij verbouwingen of restauraties van monumenten. Leg in die criteria tevens de gewenste diepgang van het onderzoek vast.

Attendeer eigenaren erop dat voor dergelijke onderzoeken als onderdeel van een restauratieplan financiële regelingen bestaan.

Bestuurlijke reactie

Geen directe reactie ontvangen. (zie ook onder aanbeveling -5-)

Huidige stand van zaken

In de volgend jaar te verschijnen beleidsnota over het erfgoed zal aandacht worden besteed aan dit onderwerp. Men denkt er over om bij plannen van rijksmonumenten waarover de RCE moet adviseren, van de eigenaar een bouwhistorisch rapportage te verlangen. Eigenaren worden nu al op de voor dit doel bestaande financiële regelingen geattendeerd. De richtlijnen voor wat betreft de diepgang van bouwhistorisch onderzoek zullen, ook vanuit het rijk, verder moeten worden ontwikkeld.

Toelichting:

Kansen voor verdere professionalisering van bouw- en cultuurhistorisch onderzoek ziet de gemeente na de gemeentelijke herindeling in 2013.

Advisering

Monumentencommissie.

Aanbevelingen -2-

Draag zorg voor een commissie met een brede inhoudelijke deskundigheid op het gebied van de monumentenzorg. Voorzie tenminste in een inbreng op het gebied van bouw- en cultuurhistorie.

Geef de commissie vanuit overwegingen van transparant bestuur een onafhankelijke voorzitter en stel bestuurlijk overleg in tussen de commissie en de portefeuillehouder.

Verzoek de commissie om een motivering op het schriftelijke advies.

Stel de monumentencommissie in kennis van de gemeentelijke besluiten op de vergunningsaanvragen.

Verzoek de commissie jaarlijks verslagen op te stellen over haar activiteiten.

Stel transparante criteria op voor de beoordeling van adviesaanvragen en maak deze bekend voor een ieder die betrokken is bij de planvorming van restauraties.

Voorkom veelvuldige herbenoeming van commissieleden, door een eindtermijn in te stellen.

Bestuurlijke reactie

Bij de benoeming van leden van de monumentencommissie zal in het kader van de toenemende bevoegdheid van de commissie, gestreefd worden naar een onafhankelijke en brede inhoudelijke deskundigheid. Vooral de kennis van bouw- en cultuurhistorie zal bij de vervulling van vacatures het accent liggen.

Invoeren: opstellen van een jaarverslag van de monumentencommissie, motiveren van schriftelijke adviezen, instellen van periodiek bestuurlijk overleg tussen commissie en portefeuillehouder.

Huidige stand van zaken

Herbenoeming van deskundige leden laat de gemeente afhangen van het verloop ervan. Zodra een lid de commissie verlaat zal een nieuw lid worden geworven met kennis en ervaring in de bouw- en cultuurhistorie. Men merkt hierbij op dat de werving hiervan niet eenvoudig zal zijn, vanwege de beperkte belangstelling van deskundigen voor een plaats in de monumentencommissie van Middelharnis. Het voorzitterschap van de commissie vindt nog plaats door de portefeuillehouder, maar na de gemeenteraadsverkiezingen (maart 2010) zal een onafhankelijk voorzitter worden aangesteld.

Alle adviezen van de commissie worden inmiddels gemotiveerd. Ook verschijnt er jaarlijks een verslag van de activiteiten van de commissie.

Criteria voor de planbeoordeling door de commissie zijn opgenomen in de vigerende welstandsnota en de toelichting op het bestemmingsplan voor de beschermde gezichten. De gemeente bekijkt hoe aanvullende criteria of uitgangspunten verwoord kunnen worden.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed¹

Aanbeveling -3-

(Zorg vanuit de RACM voor deskundige adviezen binnen de daarvoor geldende termijn van twee maanden.)

Stel structureel ambtelijk en bestuurlijk afstemmingsoverleg in tussen de RACM en de gemeente over onderwerpen betreffende monumentenzorg.

Bestuurlijke reactie

Geen reactie.

Huidige stand van zaken

Omdat de adviesbevoegdheid van de RCE (voorheen RACM) is beperkt, vindt er minder dan voorheen overleg plaats. De gemeente ziet, vanwege het beperkte aantal belangrijke wijzigingen van rijksmonumenten en beschermde gezichten, weinig waarde in een structureel overleg. Men blijft de RCE benaderen wanneer dit in de praktijk gewenst is.

¹ Voorheen Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM) en/of Rijksdienst voor de Monumentenzorg (RDMZ) en Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Vanaf 11 mei '09 is de naam veranderd in de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. In dit verslag wordt vanwege de naamswisseling de aanduiding "de Rijksdienst" gebruikt.

Uitvoering

Aanbevelingen -4-

Vraag consequent om een schriftelijke verantwoording (revisietekeningen) na afloop van restauratie- of verbouwwerkzaamheden van monumenten.

Bestuurlijke reactie

Geen reactie.

Huidige stand van zaken

Bij alle verbouwingen vraagt de gemeente na afloop van de werkzaamheden om revisietekeningen.

WAARBORG

Kennis

Aanbevelingen -5-

Spreek kennis over monumentenzorg binnen de gemeentelijke organisatie.

Ontwikkel kennis over bouw- en cultuurhistorie bij de gemeente.

Bestuurlijke reactie

Om de kennis ten aanzien van bouwhistorisch- en cultuurhistorisch onderzoek te vermeerderen binnen onze organisatie, zal aan betrokkenen de mogelijkheid worden geboden tot het volgen van opleiding. Middelen hiervoor worden vrijgemaakt.

Huidige stand van zaken

Er is dagelijks contact tussen de ambtenaren onderling over werkzaamheden. De collega's van bouw en woningtoezicht gaan standaard met de ambtenaar monumentenzorg mee naar monumenten tijdens verbouwing of restauratie om op deze wijze restauratieve kennis op te doen.

Over bouw- en cultuurhistorisch onderzoek worden met behulp van cursussen en literatuur ontwikkelingen op dit gebied gevolgd. Mogelijk dat de situatie na de gemeentelijke herindeling in 2013 vraagt om nadere kennis.

Informatieoverdracht

Aanbeveling -6-

Voorzie in een goede en adequate schriftelijke en digitale informatievoorziening voor eigenaren van monumenten, belanghebbenden en belangstellenden.

Bestuurlijke reactie

...Daarnaast zullen wij ons inzetten om onze website verder uit te breiden met het thema cultuurhistorie. Daarnaast zoeken wij mogelijkheden de informatie te plaatsen op een landelijke site,

Huidige stand van zaken

De gemeentelijke website wordt continuë up-to-date gehouden op gebied van monumentenzorg. Daarnaast zijn er contacten gelegd met de site Monumenten.nl, waarop binnenkort ook Middelharnis te vinden zal zijn.

Beleid

Aanbevelingen -7-

Actualiseer beleid voor monumentenzorg. Integreer hierin cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening.

Leg in beleid vast dat voorafgaand aan ruimtelijke ontwikkelingen in het beschermde gezicht onderzoek wordt uitgevoerd naar de aanwezige cultuurhistorische waarden.

Bestuurlijke reactie

Ten aanzien van uw aanbeveling tot het actualiseren van bestaand beleid en het opstellen van nieuw beleid in de vorm van een monumenten- of cultuurnota nemen wij de kosten die hiermee gemoeid zijn op in de begroting voor 2009. Vooruitlopend zullen wij de monumentenverordening en de verordening op de monumentencommissie aanpassen.

Huidige stand van zaken

Zoals aangegeven, is de gemeente gestart met de opstelling van een erfgoedbrede beleidsnota. Alles wat raakt aan en van belang is voor het lokale erfgoed zal in deze nota worden opgenomen. Ook de uitvoering van cultuurhistorisch onderzoek bij ruimtelijke ontwikkelingen in of nabij de beschermde gezichten zal in de nota worden beschreven.

Maatschappelijke meerwaarde:

Aanbevelingen -8-

Vergroot het draagvlak voor monumentenzorg onder de inwoners en belangstellenden met publicaties en andere publieksgerichte activiteiten, of ondersteun dergelijke acties.

Bestuurlijke reactie

Ter stimulering en ondersteuning van publieksgerichte activiteiten met betrekking tot cultuurhistorie zal in de begroting voor 2009 een bedrag van € 2.500,00 worden opgenomen. Naderhand zullen wij bezien of het budget nog bijgesteld dient te worden. (zie ook bestuurlijke reactie onder aanbeveling -6-)

Huidige stand van zaken

Alle eigenaren van monumenten kunnen op kosten van de gemeente, een abonnement nemen op de Monumentenwacht. Deze komt het pand periodiek inspecteren op de bouwkundige toestand.

In de gemeente bestaat veel informeel contact met de inwoners en daarnaast is er een actieve maatschappelijke contactgroep waarin ontwikkelingen in de gemeente worden besproken. Stichtingen op cultuurhistorisch gebied dienen daarnaast de gemeente gevraagd of ongevraagd van advies.

Beschikbaar gestelde of gebruikte documenten:

- > Inspectierapport Instandhouding Rijksmonumenten gem. Middelharnis; Erfgoedinspectie, 14 feb. 2008.
- > Bestuurlijke reactie gem. Middelharnis op aanbevelingen in inspectierapport Erfgoedinspectie; 14 feb. 2008.